

Syllabus OBM Foundation Level training

Versie: 4.1
Datum: 20260106
Documenteigenaar: Robert den Broeder

Algemeen

Organizational Behavior Management (OBM) is het vakgebied dat zich bezig houdt met prestatieverbeteringen in organisaties. Prestatiesverbeteringen realiseren vraagt doorgaans ander gedrag van mensen in die organisatie. Gedragsverandering duurzaam realiseren is de sleutel tot succesvol verbeteren.

Samenvatting

Behalen van het OBM Foundation Certificaat vereist dat de kandidaat een aantal beginselen en basisbegrippen uit de gedragsanalyse kent. Deze beginselen en basisbegrippen zijn wetenschappelijk gevalideerd en geverifieerd. De werkzaamheid ervan is wereldwijd bewezen in honderden case studies (toegepaste gedragsanalyse).

Doelgroep

De OBM Foundation Level training is bedoeld voor iedereen met interesse in het aantoonbaar realiseren van prestatieverbetering voor hun team, afdeling, processen, werkwijzen, waardestromen, of bedrijf door het verder ontwikkelen van het gewenste gedrag.

Vereisten voor deelname

Mensen die willen deelnemen aan deze training hebben minstens voortgezet onderwijs genoten. Enige ervaring op gebied van leidinggeven, procesmanagement, of organisatieverandering is een pré.

Wijze van examineren

Het OBM Foundation examen wordt via de computer afgenomen. Het examen bestaat uit 40 meerkeuzevragen, waarbij geldt dat voor elke vraag slechts één antwoord goed is.

Studieduurbelasting

Uit ervaring blijkt dat de totale studieduurbelasting tussen de 6 en 8 uur bedraagt. De feitelijke studieduurbelasting is van veel factoren afhankelijk, zoals opleidings- en ervaringsniveau.

Werkopdrachten

Niet van toepassing voor dit examen.

Toegewezen tijd om het examen te maken

60 minuten.

Examendetails

Aantal vragen:	40
Vereiste score om te slagen:	70% (28 van de 40)
Open boek/notities:	neen
Elektronische apparatuur of hulpmiddelen toegestaan:	neen

Training**Groepsgrootte**

Er is geen voorgeschreven groepsgrootte.

Contacturen

Het minimum aantal contacturen voor deze training is vastgesteld op 16. Binnen deze tijd wordt de lesstof aangeboden en worden de oefenvragen en het oefenexamen behandeld. Dit is exclusief de extra tijd benodigd voor eventuele huiswerkopdrachten, het treffen van examenvoorbereidingen en lunches.

Training provider

Deze training mag worden verkocht door partijen met een zogeheten 'Certified Partner status'. Dat betekent dat ze een formele partnerovereenkomst hebben gesloten met OBM Dynamics B.V. Ook officiële resellers van certified partners mogen trainingen verkopen. Certified partners maken gebruik van Certified OBM Foundation Instructors voor het verzorgen van deze training en het afnemen van het officiële OBM Foundation examen. Alleen certified partners die door APMG International als Accredited Training Organisation, of als Individual Trainer zijn geaccrediteerd mogen het examen afnemen.

Certified partners kopen licenties in bij OBM Dynamics B.V. voor het trainingsmateriaal. Voor elke deelnemer is een licentie vereist. Alleen deelnemers waarvoor een geldige licentie is gekocht kunnen deelnemen aan het examen. De examens kunnen apart worden ingekocht bij APMG International.

Een lijst met Certified Partners en Certified Instructors zal beschikbaar gesteld worden op <https://obmdynamics.nl>

Examenvereisten

De examenvereisten zijn vastgelegd in onderstaande tabel. De tabel toont de hoofdonderwerpen en het relatieve gewicht ervan als percentage van het totaal.

Examenvereiste	Onderwerp	Gewicht (%)
1. Algemene introductie in OBM		12,5 %
2. OBM principes en begrippen		
	2.1. Prestatie	
	2.2. Antecedenten	
	2.3. Gedrag	
	2.4. Consequenties	
	2.5. ABC-model	
	2.6. Consequentie-analyse	
	2.7. Valkuilen bij gedragsverandering	
		40%
3. Toepassen van OBM		
	3.1. Reageren op probleemgedrag	
	3.2. Reinforcement	
	3.3. Beloningsschema's	
		20%
4. Prestatieverbetering		
	4.1. Prestatieverbeterplan (PVP)	
	4.2. Protocol for Organizational Behavior Management	
		27,5%
Total		100%

Examenspecificaties

1. Algemene introductie in OBM (15%)

- a. De kandidaat kan de volgende concepten uitleggen
 - i. Experimentele Gedragsanalyse
 - ii. Toegepaste gedragsanalyse
 - iii. OBM
- b. De kandidaat begrijpt de volgende concepten
 - i. Prestatie
 - ii. Resultaat
 - iii. Leave-it Test
- c. De kandidaat kent de twee classificaties van gedrag
 - i. Respondent gedrag
 - ii. Operant gedrag
- d. De kandidaat kent het verschil tussen gedrag en geen-gedrag, met voorbeelden
 - i. WAAS
- e. De kandidaat kent de basisprincipes van
 - i. Klassieke conditionering (Pavlov)
 - ii. Operante conditionering (Skinner)

2. OBM principes en begrippen (35%)

- a. De kandidaat kan de vier functies van gedrag noemen
 - i. Biologisch, prikkelen zintuigen ('sensory stimulation')
 - ii. Ontsnappen
 - iii. Aandacht
 - iv. Tastbare goederen en gewenste zaken ('preferred items')
- b. De kandidaat kan de volgende begrippen uitleggen
 - i. Het ABC-model
 - ii. De ABC-analyse
 - iii. De Consequentie-analyse
 - iv. De drie valkuilen bij gedragsverandering
 - v. Extra inspanning
- c. De kandidaat kan de vier soorten consequenties benoemen
 - i. Kan uitleg geven over het relatief gewicht van consequenties
 - ii. Weet wat de rol van Dopamine is bij reinforcement
- d. De kandidaat begrijpt de volgende begrippen en concepten
 - i. Antecedenten
 - ii. Consequenties
 - iii. Reinforcers
 - iv. Positieve en negatieve bekrachtiging
 - v. Verzadiging
 - vi. Deprivatie
 - vii. Uitdoving
 - viii. Spontaan herstel
 - ix. Automatisch herstel

3. Toepassen van OBM (35%)

- a. De kandidaat weet drie manieren voor het reageren op probleemgedrag
 - i. Uitdoving
 - ii. Corrigeren
 - iii. Differential Reinforcement of Alternative Behavior (DRA)
- b. De kandidaat kent en weet voorbeelden van Beloningsschema's
- c. De kandidaat begrijpt het doel en het nut van een prestatieverbeterplan (PVP)

4. Prestatieverbetering (15%)

- a. De kandidaat kent de 7 stappen van het *Protocol voor Organizational Behavior Management*
- b. De kandidaat begrijpt de volgende concepten
 - i. Specificeren van de prestatie
 - ii. Meten van de prestatie
 - iii. Analyse van de prestatie (ABC-analyse)
 - iv. Organiseren van Performance feedback
 - v. (Sub)doelen stellen
 - vi. Bekrachtigen, R+
 - vii. Evalueren, aanpassen en concluderen
- c. De kandidaat kent de volgende concepten en begrippen
 - i. BOMBA
 - ii. Meetcategorieën
 - iii. Sandwich feedback
 - iv. Shaping
 - v. Premack Principe
 - vi. Dodemans Test
 - vii. Valkuil van het straffen
- d. De kandidaat kent de vier vergissingen bij het geven van R+
 - i. Perceptievergissing
 - ii. Afhankelijkheidsvergissing
 - iii. Vertragingvergissing
 - iv. Intensiteitsvergissing

Begrippenlijst

De kandidaat dient bekend te zijn met onderstaande begrippen.

Indien begrippen zijn genoemd met zowel de volledige naam, als ook een afkorting, dan dient de kandidaat beide te kennen. Zowel de afkorting als de volledige naam kunnen gehanteerd worden gedurende het examen.

1	ABC-analyse
2	ABC-model
3	Resultaat
4	Antecedent (eigenschappen, voorbeelden)
5	Toegepaste gedragsanalyse
6	Activity Trap
7	Nulmeting
8	Gedrag (respondent, operant)
9	Gedragsanalyse
10	Specificeren, specificatie
11	Consequenties, vier soorten, relatief gewicht van
12	Consequentie-analyse
13	Beloningsschema's (typen en voorbeelden)
14	Corrigeren
15	Beoordelen en Tellen
16	Dodemans Test
17	Vier functies van gedrag
18	Deprivatie
19	DRA (differential reinforcement of alternative behavior)
20	Extra Inspanning
21	Uitdoving
22	Extinction Burst
23	Performance Feedback
24	Doelen stellen, subdoelen stellen
25	Prestatieverbeterplan (PVP)
26	Specificeren, Valkuilen bij
27	Bekrachtiging (Negatief, R-)
28	Bekrachtiging (Positief, R+)
29	Verlies, Boete (P-)
30	Straf (P+)
31	Valkuil van het straffen
32	Automatisch herstel
33	Reinforcer (R+, R-)

Begrippenlijst (vervolg)

34	Spontaan herstel
35	Beloning versus Reinforcer
36	Sandwich feedback-methode
37	Verzadiging
38	Shaping / Vorming
39	Beheersbaar, Observerbaar, Meetbaar, Betrouwbaar, Actief (BOMBA)
40	Prestatie
41	Conditioneren (klassiek, operant)
42	Protocol voor Organizational Behavior Management
43	Reinforcement
44	WAAS
45	J-curve
46	Perceptievergissing
47	Afhankelijkheidsvergissing
48	Vertragingsvergissing
49	Intensiteitsvergissing
50	Drie leiderschapsvalkuilen bij gedragsverandering

Examenliteratuur

- Den Broeder, R. and Kerkhofs, J. (2020) OBM, een introductie, Van Haren Publishing, 's-Hertogenbosch, Netherlands (Dutch)
- Den Broeder, R. and Kerkhofs, J. (2020) OBM, an introduction, Van Haren Publishing, 's-Hertogenbosch, Netherlands (English)
- Mayer, Sulzer-Azaroff & Wallace (2019), Behavior Analysis for Lasting Change, 4th Edition, Sloan Publishing, Cornwall-on-Hudson, NY
- Daniels, A.C. (2016). Bringing Out the Best in People, 3rd edition. McGraw-Hill Education, New York, NY.
- Daniels, A.C. and Daniels, J.E. (2006), Performance Management, changing behavior that drives organizational effectiveness, 4th edition, revised. Performance Management Publications, Atlanta, GA
- Daniels, A.C. and Bailey, J.S. (2014). Performance Management, changing behavior that drives organizational effectiveness, 5th edition, revised. Aubrey Daniels International, Inc, Atlanta, GA
- Holland, J.G and Skinner, B.F. (1961) The Analysis of Behavior, A program for self-instruction. McGraw-Hill, Inc, New York, NY.
- Skinner B.F. (1969), Contingencies of reinforcement: A theoretical analysis, Appleton-Century-Crofts, New York, NY
- Rietdijk, M.M. (2009), Organisaties conditioneren, de invloed van beloning en straf op werkprestaties, 3rd edition, VU University Press, Amsterdam, Netherlands (Dutch)
- Drs. Joost Kerkhofs (2010) – De kracht van consequenties, HR Strategie, Oktober 2010 (Dutch)

Literatuur en examenspecificaties

Met uitzondering van de Nederlandstalige boeken van Den Broeder & Kerkhofs (2020), en Rietdijk (2009), alsmede de publicatie van Kerkhofs (2010) is de bronliteratuur Engelstalig.

De Engelstalige bronliteratuur, zoals Mayer, G.R, Sulzer-Azaroff, B. & Wallace, M. (2019) en ook Holland, J.G and Skinner, B.F. (1961) zijn zeer gedetailleerd. In de Nederlandstalige boeken zijn voorbeelden uitgewerkt waarin OBM is toegepast op organisatievraagstukken.

Literatuurlijst		
Examenvereiste	Examenspecificatie	Literatuur
1		Alle
2	2.1	Alle
	2.2	Alle
	2.3	Alle
	2.4	Alle
	2.5	Alle
	2.6	Alle
	2.7	Alle
3	3.1	Alle
	3.2	Alle
	3.3	Alle
4	4.1	Alle
	4.2	Alle